

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Smirnov Oleg Vladimir, născut la 24.02.1975, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 6 ap.33.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 08.11.2013 – 23.07.2014.*
2. *Instanța de apel: 28.08.2014 – 10.12.2014.*
3. *Instanța de recurs: 17.04.2015 – 03.06.2015.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 iulie 2014, Smirnov Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate comercială pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, dispunîndu-se încasarea din contul inculpatului Smirnov Oleg Vladimir în beneficiul părții vătămate Novojilov Alexandru a prejudiciului material în sumă de 6900 euro și 1200 dolari SUA, conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării, precum și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Smirnov Oleg Vladimir în perioada lunii ianuarie 2013, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul de a practica o afacere comună, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la Novojilov Valentina, mijloace bănești în numerar în sumă de 6900 Euro și 1200 dolari SUA, care

conform cursului oficial al BNM din 01.01.2013, constituia echivalentul sumei de 109 710 lei și 14 400 lei, ce aparțineau lui Novojilov Alexandru, care cu suma indicată, a procurat automobilul de marca Renault Espace, cu n/î C QF 536, iar pentru a obține pe deplin încrederea ultimului, i-a perfectat pe numele acestuia, procura nr. 205 din 21.01.2013, cu drepturi depline asupra automobilului indicat, valabilă pe un termen de 3 ani, termenul calculându-se din 21.01.2013.

Ulterior, la 26.06.2013 fără a anula procura indicată și fără a-l înștiința în prealabil pe Novojilov Alexandru despre intenția sa, a vândut automobilul indicat unei persoane terțe, folosind banii primiți în interese personale, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de avocatul Pelivaniuc A. în numele părții vătămate Novojilov Al. și de avocatul Gîlcă I. în numele inculpatului Smirnov O.

3.1. Avocatul Pelivaniuc A. în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului Smirnov O. a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, invocînd faptul că prin acțiunile inculpatului, părții vătămate Novojilov Al. i-au fost provocate suferințe psihice, în urma stresului suportat, pe motiv că a fost înșelat de către cel mai bun prieten, motiv din care a și apărut un conflict în familie.

3.2. Avocatul Gîlcă I. în apelul înaintat a pledat pentru casarea sentinței de condamnare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Smirnov O. învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, să fie achitat, din motiv că fapta incriminată acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, dispunînd totodată a lăsa fără examinare acțiunea civilă înaintată.

În susținerea cerințelor apelantului a invocat că instanța de fond a fost predispusă de a accepta concluziile organului de urmărire penală și nu a luat în considerație faptul că Smirnov O. nu a avut intenția de a dobîndi ilegal bunurile părții vătămate, nu a acționat prin înșelăciune. Astfel, în opinia apelantului, în acest caz sunt prezente relații civile, avîndu-se în vedere faptul că Smirnov O. a recunoscut datoria față de Novojilov Al., ultimul avînd posibilitatea reală de a se adresa în instanța de judecată în ordine civilă.

Avocatul de asemenea a menționat că, banii nu au fost transmiși de către partea vătămată lui Smirnov O. pentru o careva afacere comună, această versiune fiind o invenție a părții vătămate, care a încercat să ducă astfel în eroare organul de urmărire penală, deoarece între Smirnov O. și Novojilov Al. nu a existat niciodată o înțelegere de a duce o afacere în comun. Mai mult ca atît, declarațiile părții vătămate Novojilov Al. nu sunt consecvente și sunt contradictorii, fiind combătute prin celelalte probe, cum ar fi declarațiile inculpatului Smirnov O., care a explicat că a împrumutat banii pentru procurarea automobilului, fapt ce reiese chiar din plîngerea părții vătămate adresată la data de 19.06.2013, prin care acesta solicită tragerea la răspundere penală a lui Smirnov O. pentru faptul că i-a

acordat un ajutor pentru cumpărarea unui automobil, dar care ulterior i-a însușit banii.

Apelantul a menționat, că faptele descrise de inculpat sunt confirmate și prin declarațiile martorului Novojilov V., care a menționat că Smirnov O. și Novojilov Al. au hotărât să procure un automobil, pentru afacere în Moscova, iar banii ea personal i-a transmis vânzătorului automobilului.

Apelantul a subliniat că între procesul-verbal de confruntare din 12.11.2013 între Smirnov O. și Novojilova V. și procesul-verbal de confruntare din 25.09.2013 între Smirnov O. și Novojilov Al. există divergențe, care nu au fost înlăturate.

Apărătorul a atras atenția și la faptul că instanța de fond în mod eronat a ignorat procura nr. 205 din 21.01.2013, conform căreia Smirnov O. l-a împuternicit pe Novojilov Al. cu dreptul de a vinde, a dona, a schimba și conduce pe teritoriul Republicii Moldova automobilul de modelul „Renault Espace”, cu n/î C QF 536, iar pătimitul a confirmat că timp de două luni a posedat și a folosit nestingherit automobilul în or. Moscova, și ulterior, acesta urma să fie înmatriculat pe numele său. Astfel, întocmirea procurii denotă lipsa intenției lui Smirnov O. de a însuși bunurile părții vătămate.

Totodată, apelantul a indicat că prin convorbirea prin „skype” între Smirnov O. și Novojilov Al., anexată la dosar, se confirmă faptul că relațiile sunt de ordin civil, deoarece Smirnov O. i-a comunicat lui Novojilov Al., că-i va restitui banii în termen de un an, sau chiar mai puțin, iar la data de 14.06.2013, Smirnov O. l-a informat pe pătimitul Novojilov Al. despre faptul că automobilul a fost vândut.

Din cele relatate, apărătorul a considerat că în acțiunile lui Smirnov O. nu sunt întrunite elementele infracțiunii de escrocherie, deoarece lipsește latura subiectivă a infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Pelivaniuc A. declarat în numele părții vătămate Novojilov Al. și admis apelul avocatului Gîlcă I. declarat în numele inculpatului Smirnov O., casată sentința judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 iulie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Smirnov Oleg Vladimir învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal a fost achitat, din motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, Smirnov Oleg Vladimir este învinuit de către organul de urmărire penală, de faptul că, în perioada lunii ianuarie 2013, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul de a practica afacere comună, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la Novojilov Valentina, mijloace bănești în numerar în sumă de 6900 Euro și 1200 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM din 01.01.2013, constituia echivalentul sumei de 109 710 lei și 14 400 lei, ce aparțineau lui Novojilov Alexandru, după care cu suma indicată, a procurat automobilul de marca Renault Espace, cu n/î C QF 536, iar pentru a obține pe deplin încrederea ultimului, i-a perfectat pe numele acestuia, procura nr. 205 din 21.01.2013, cu drepturi depline asupra automobilului indicat, valabilă pe un

termen de 3 ani, termenul calculându-se din 21.01.2013. Ulterior, la 26.06.2013, fără a anula procura indicată și fără a-l înștiința în prealabil pe Novojilov Alexandru, despre intenția sa, a vândut automobilul indicat unei persoane terțe, folosind banii primiți în interese personale, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Colegiul penal, judecând apelurile înaintate, audiind participanții la proces, raportând situația de fapt la cea de drept, cercetând argumentele invocate de părți în coraport cu materialele cauzei, a conchis că în acțiunile inculpatului Smirnov O. nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Indicând în motivarea soluției elementele infracțiunii de escrocherie potrivit practicii judiciare, în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a concluzionat că relațiile dintre inculpat și partea vătămată Novojilov Al. poartă un caracter civil, deoarece versiunea părții vătămate, precum că banii au fost transmiși lui Smirnov O. au constituit o investiție într-o afacere comună între el și inculpat, nu are suport probatoriu de fapt și de drept, constatând că la materialele cauzei nu au fost anexate careva acte, certificate, extrase privind formarea unei întreprinderi de către inculpat și partea vătămată.

Colegiul penal a relevat că această versiune a fost combătută și prin plângerea părții vătămate Novojilov Al. din 19 iunie 2013, ultimul solicitând tragerea la răspundere penală a lui Smirnov O. pentru faptul că sub pretextul acordării ajutorului pentru procurarea automobilului, a însușit suma de 6900 euro și 1200 dolari SUA, însă nu a indicat existența unei înțelegeri privind fondarea unei afaceri comune.

Instanța a reținut că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii chiar și învinuirii formulate, deoarece în cadrul urmăririi penale Novojilov Al. a declarat că i-a propus lui Smirnov O. să întemeieze o afacere, pe când Smirnov O. este învinuit de faptul că anume el l-a determinat pe Novojilov Al. să practice activitate economică comună.

Colegiul penal a reiterat că nu poate fi interpretat drept abuz de încredere faptul că Smirnov O. a înregistrat automobilul pe numele său, deoarece atât partea vătămată Novojilov Al., cât și martorul Novojilov V. au relatat că de la început Novojilov Al. l-a rugat pe Smirnov O. să înregistreze dreptul de proprietate asupra automobilului pe numele ultimului, cu ulterioara întocmire a unei procuri pe numele pătimitului Novojilov Al., care la acel moment se afla în or. Moscova, Federația Rusă, iar la revenirea în Republica Moldova, automobilul urma să fie înregistrat pe numele părții vătămate, peste o perioadă de trei luni, însă acesta nu a revenit în această perioadă în Republica Moldova.

Mai mult ca atât, aceste declarații sunt demonstrate integral și prin procura nr.205 din 21.01.2013, autentificată de notarul public Rodica Șoimu, conform căreia Smirnov O. a transmis cu drepturi depline lui Novojilov Al. automobilul de marca „Renault Espace”, anul fabricației 2005, cu n/î C QF 536 în posesie, folosință și cu drept de dispoziție.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Pelevaniuc A. în numele părții vătămate Novojilov Al.

6.1. În motivarea recursului procurorul invocă toate temeiurile prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ca fiind valabile în prezenta cauză penală, deoarece soluția instanței de apel privind achitarea lui Smirnov O. este una vădit ilegală.

În opinia recurentului cumulul de probe administrate în faza de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată în instanțele de fond și de apel demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului Smirnov O. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Solicită casarea totală a deciziei, cu menținerea hotărârii instanței de fond de condamnare a lui Smirnov O., considerînd-o ca legală și întemeiată.

6.2. Avocatul Pelivaniuc A. în numele părții vătămate Novojilov Al. în motivarea recursului declarat a indicat că nu sunt de acord cu hotărârea instanței de fond, deoarece instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor administrate și nu le-a verificat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, cu toate că acestea demonstrează vinovăția inculpatului Smirnov O. în săvârșirea infracțiunii imputate.

Solicită, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. Prin încheierea din 03 iunie 2015 a fost admisă cererea depusă de avocatul Pelivaniuc A. la 23 aprilie 2015 de retragere a recursului ordinar declarat în numele părții vătămate Novojilov Al.

8. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Gîlcă I. a depus în numele inculpatului referință privind opinia sa asupra recursului declarat de procuror, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă în recursul său temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare*

gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, considerînd că instanța de apel nu și-a argumentat corespunzător soluția sa privitor la achitarea inculpatului, iar săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, se deduce din probele administrate la materialele cauzei.

În această ordine de idei instanța de recurs reține, că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atribuțiile exclusive al instanțelor de fond și de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile formulate de recurent, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvîrșite de Smirnov Oleg.

Analizînd decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurent, prevăzute în pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Instanța de recurs menționează că, potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform art. 414 alin. (4) Cod de procedură penală, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, instanța de recurs, verificînd materialele dosarului, consideră că instanța de apel corect a apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia de achitare a inculpatului Smirnov Oleg de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

În acest sens Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că instanța de apel și-a motivat soluția în aceste sens, indicînd elementele infracțiunii de escrocherie potrivit practicii judiciare, în raport cu materialele cauzei, corect concluzionînd că relațiile dintre inculpatul Smirnov O. și partea vătămată Novojilov Al. poartă un

caracter civil (pct. 5 al prezentei decizii), concluzie pe care instanța de recurs o consideră întemeiată și legală.

În aceste condiții Colegiul a ajuns la concluzia că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurent prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul declarat de procuror urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Smirnov Oleg Vladimir**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **16 iulie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie